

Forfatter: Wied, Gustav

Titel: KYDDET

Citation: Wied, Gustav: "KYDDET", i Wied, Gustav: *Digt og Virkelighed. Nogle Aforismer. Lystige Historier. 1966*, udg. af Villadsen ; Christensen , Rosenkilde og Bagger, 1966-, s. 286.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-wied01val-shoot-workid80302.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Digt og Virkelighed. Nogle Aforismer. Lystige Historier. 1966

"KYDDET"

Vi kom gaaende ved Middagstid ude i Bredgade, min Broder Pastoren og jeg. Han var kommen til Byen for at søge et Kald ovre i Jylland i den fede Egn nede ved Vejle. Ministeren havde modtaget ham naadigt, og Pastoren var i saa inderligt godt et Humør, som kun en Pastor kan være det. Han gned sig uophørlig i Hænderne og gentog, som kun en Pastor formaar at gentage:

- Nu gaar vi ud i Langelinies Pavillon og tager en liden Rype, Broder Johannes, og tager en liden Rype, en liden Rype med Tyttebær ...

Der kom to Nonner glidende imod os. Den ene ældre og tyk og kødrig som fedet til Eksport. Den anden ung, bleg og slank og med et Aasyn som en Paradisets Engel.

Idet de drog os forbi, vilde de begge skjule deres Øjne. Men det lykkedes kun for den slanke. Den fede derimod sendte mig fra Siden under de sænkede Øjenlaag et halvt vredt, halvt forfærdet Blik.

- Det var dem! sagde jeg og greb min Broder i Armen.

- Hvem? spurgte han.

- Ja, nu skal Du høre, nu skal Du bare høre! Det er en Historie, der vil faa selv dine hellige Tænder til at løbe i Vand! ... Du kender vel Smedelinien!

- Jo, der sad jeg ofte ved Solfaldstid, den Gang jeg var i Hans Majestæt Kongens Tjeneste. Der er saare ensomt.

- Men dog saare mange Ammer.

- Ikke i min Tid, kære Johannes, sagde Pastoren ivrig - *ikke* i min Tid!

- Jo, ser Du, begyndte jeg - det var i Fjor Foraar, at 287 jeg. opdagede Smedelimen. Der er saa rart ensomt derude, som du meget rigtig bemærker, og saa er der Fuglesang og Svaner og Nonner. Nonner, du! lange, sorte Rækker af Nonner ligesom Stenkulspærler paa en Snor. En gammel Nonne og en ung, ved Siden af hinanden, eller to gamle og en ung, eller to unge og en gammel; men aldrig to unge alene. Fristelserne er jo saa mangfoldige for Ungdommen, véd Du, og ...

- Ja sandelig, ja! sukkede min ærværdige Broder - og Kødet er skrøbeligt.

- Naa "Kyddet!" vrængede jeg (thi jeg var meget ung den Gang) - Kyddet! Det er sgu ikke værre med Kyddet end med alt det andet!

- Jeg vil ikke disputere med Dig om den Slags Emner.

- Nej, det er meget rigtigt! ... Der vandrer altsaa Nonner derude paa Smedelinien. Morgen, Middag og Aften vandrer de der oven paa Maden. Og de taler allesammen Fransk, den ene værre end den anden! ... Jeg var netop paa dette Tidspunkt optaget af en Korrespondance, jeg førte med Häckel ... Du kender vel Häckel?

- Er det ikke ham, Darwinisten?

- Jo, det er netop ham, "Darwinisten", jo! Jeg havde skrevet til ham om, hvorvidt man, naar man parrede et Menneske med en Orangutang, turde vente at faa et levedygtigt Afkom ... Nej, nej, afbryd mig nu ikke, Thomas ... levedygtigt Afkom, og i Tilfælde deraf, om dette da ikke vilde være det eklatanteste Bevis for disse to Væseners Udspring fra samme Urrod. Sagen interesserede mig i højeste Grad, og jeg lagde derfor sjældent Mærke til, hvem der passerede mig forbi, naar jeg sad derude paa Smedelinien fordybet i Tanker ... Saa var der en Dag, hvor jeg netop havde modtaget Brev fra Jena. Häckel skrev, at bortset fra selve Eksperimentet: dessen Ausführung auf *groszen* Schwierigkeiten stossen würde (dette er hans egne Ord), troede han for sit Vedkommende ikke, selv om levedygtigt Afkom præsteredes, at man kunde sige at være kommen Siagens Kerne nærmere. Naa, heri var jeg nu fuldstændig uenig med ham, og jeg ...

- Kære Johannes, afbrød min Broder mig og lagde en 288 dæmpende Haand paa min Arm - jeg vil da for din egen Skyld meget haabe, at Du i dette Øjeblik giver stærkt efter for din digteriske Fantasi!

- Nej, det ved Gud jeg ikke gør! Du kan godt faa Brevene at se hjemme hos mig!

- Et Menneske og en Orangutang!
- Tja-a, Forskellen er jo ikke større ...
- Det er at bespotte!
- Saa-aa? jeg stillede mig endogsaa selv til Disposition.
- Lad nu den Spøg fare! afbrød Præsten mig strengt.
- Jamen, kære, forstaar Du da ikke, at Videnskaben ...
- Jeg ønsker *ikke* Emnet uddybet!

- Godt, som Du vil! ... Jeg sad altsaa og tænkte paa disse Sager midt i Solskinnet henne ved det lille Hus, Du véd, ved den første Omdrejning fra Grønningen. Flere Af- ' delinger af Nonner var allerede draget mig forbi; men jeg havde ikke faaet andet Indtryk af dem end noget ubestemmelig sort, der gled lydløst hen over Grusgangen ... Saa blev jeg med ét reven ud af mine Tanker ved at høre en Stemme sige: "Og derpaa drog han fra Kong Antiokus i Syrien, langs Middelhavets østlige Kyster for endnu en Gang at ... Det var ikke saa meget Ordene, som Stemmen, der fik Tag i mig. Hvilken Stemme, Du! Den lød saa troskyldig, saa barnlig, saa naiv, saa ... som Fuglesang blandt Bøgeløv i Maj! Jeg løftede Hovedet og saa' to hellige Søstre gaa forbi, en ung og en gammel. Den gamles Ansigt kendte jeg: blegfedt, uden Øjenbryn og med smaa, stikkende, brune Øjne. Den unge havde jeg derimod aldrig set før. Aa, Gud, hvor var hun dejlig! Men de havde allerede passeret Bænken, inden jeg fik min Forstand igen, og gik nu med Ryggen imod mig ... Jeg forsikrer Dig, Thomas, jeg var lige ved at gi' et Hvin fra mig bare for at faa dem til at vende sig. Men jeg opgav det. Jeg kan aldrig handle lige straks. Beslutningen maa altid først ligesom lagres i mig. Men saa plejer den jo rigtignok ogsaa at eksplodere med et Knald!

- Hvordan saa' hun da ud, den unge Pige? spurgte Præsten interesseret.

- Ja, det kunde jeg ikke straks huske; jeg saa' bare hendes 289 Mund for mig. Men saa rejste jeg mig og gik efter dem. Og glemt var Häckel, og glemt var Orangutængerne! Mennesket staar dog, naar alt kommer til alt, Mennesket nærmest ! ... Ved Enden af Stien vendte Nonnerne om og kom imod mig. Gud forbarme sig, hvor jeg rystede! Jeg maatte sætte mig paa en Bænk og lade dem passere. Jeg saa' slet ikke paa den gamle; men jeg slugte den unge. Jeg magnetiserede hende med mine Øjne, og hun slog Blikket op, *hun slog Blikket op. Du!* Aa, kukkelukkeluk, kukkelukkeluk!

- Hvad er det dog, hvad er det dog, Johannes? spurgte min Broder bekymret.

- Hvad det er, kære; det er Henrykkelse! For at udtrykke de store Følelser maa man ofte tage sin Tilflugt til Ursproget (for Resten ogsaa et Bevis for Darwinismen!) ... Forestil Dig det yndigste lille Ansigt indrammet af et hvidt Nonnelin: Lange, sorte Øjenhaar ned mod bløde, matgule Kinder; for hun sænkede straks Blikket igen. Og saa Munden, Du, *Munden!* aa Thomas, Thomas! ...

- Sagde Du noget til dem?

- Nej, næ-æ! jeg stirrede bare paa denne Mund!

- Hvordan var den da?

- Et Hyben, Du! to Hyben, fuldmodne, røde, truttende ud lige til at kysse! Umm, umm, umm, dejlig, dejlig!

- Du kyskede hende da vel ikke? spurgte Præsten med vidtaabne Øjne og Sved paa Panden.

- Nej. Men jeg bandede paa, at jeg *vilde* kysse hende! En saadan Mund er skabt til Kys og ikke til Bønner!

- Man bør *beherske* slige Lyster! sagde min ærværdige Broder pludselig og slog i Fliserne med sin Stok.

- Javel ja, naturligvis! Jeg laa saamænd ogsaa og beherskede mig en hel Eftermiddag paa min Chaiselongue! ... Nej, lille Du, det eneste, der er at gøre, naar man faar en slig uafviselig Lyst, er at tilfredsstille den jo før jo hellere, før faar man ikke Ro.

- Sæt, Du nu fik Lyst til ... til at *dræbe* Dig selv? indskød Pastoren dybsindigt.

- Aark, det har jeg saamænd haft mange Gange!

- Men ... ? spurgte han haanligt.

- Og jeg har ogsaa forsøgt det! Jeg har drukket Opium 290 to Gange; men det har øjensynligt ikke været

tilstrækkeligt. Skønt sidste Gang tog jeg tre Gange saa meget som første.

- Kære Broder Johannes, begyndte Præsten. Men jeg afbrød ham og fortsatte:

- Det var for Resten morsomt sidste Gang! Jeg sov i fjorten Timer, tror jeg, og kastede op i tolv. Hver Gang en Sælgekone ude paa Gaden gav sig til at raabe, eller en Dreng begyndte at fløjte, eller en Dør i Huset blev slaaet haardt i, var jeg saa sensibel, at jeg maatte vomere! Og rent galt blev det, da Studenten ovenpaa gav sig til at spille paa Pikkolofløjte, for saa kunde jeg ikke holde op igen. Jeg laa i over en halv Time og kastede op paa Melodi af: Du gamla, du friska, du fjälhøga Nord ... Men det var Historien, vi kom fra!

- Jeg vil ikke høre mere! sagde Præsten patetisk.

- Jo, kære da, ellers kan Du jo ikke dømme mig! ... Jeg *vilde* altsaa kysse, og jeg *maatte* kysse for at faa min Sjælero tilbage. Hjemme paa min Sofa havde jeg ligget og ruget en Plan ud. Og saa en Dag, jeg saa' Nonnerne komme henne i Omdrejningen ved Kastellet, lagde jeg mit Ur med Kæde midt paa Stien. Den gamle fandt det, og jeg kom ilende til og takkede hende i et langt, udmærket fransk Foredrag. Men den lille ved Siden af saa' slet ikke paa mig, ikke en eneste Gang. Hun stod rimeligvis og tænkte paa Kong Antiokus. Og tale til hende turde jeg ikke. Men jeg stirrede paa hendes bløde Kinder og paa hendes Øjenhaar og paa Munden, især paa Munden! Jeg forsikrer Dig, det endte med, at jeg blev aldeles fjollet! Og da jeg saa skulde til at sige Farvel, faar jeg mit Bæst af en Stok ind mellem mine Ben og maatte meget mod min Vilje danse en Stump Mazurka foran Damerne. Den gamle smilede bredt; og jeg saa' en ganske lille bitte, skælmsk Trækning i den unges Mundvige. Det var mig et godt Varsel. Hun var altsaa ikke helt opslugt af Middelhavets øsüige Kyster! ... Men saa hilste de; og borte var de!

- Haa, haa, haa! lo Præsten skadefro.

- Du griner for tidligt, lille Thomas, sagde jeg arrig - Du griner alt for tidligt! Historien er ingenlunde forbi endnu, 291 min Dreng! ... Da jeg gik hjem den Dag, svor jeg nemlig højt og dyrt, at Pigebarnet *skulde* kysse, selv om jeg ogsaa kom paa Vand og Brød i fem Gange seks Dage derfor!

- Jamen ...

- Ti nu bare stille, for nu kommer det! ... Det var i Middagsstunden en tre-fire Dage senere. Jeg sad paa min sædvanlige Bænk og stirrede hen mod Kastellet. At hun vilde komme den Dag, vidste jeg; og at jeg vilde kysse hende den Dag, vidste jeg ogsaa. Det regnede saa smaat, saa jeg sad med Kraven smøget op og med Hatten ned i Øjnene - (Saaledes tænker jeg mig Kuguaren sidde i Urskoven!) Der var næsten ingen spadserende paa den Tid. Jeg sad og rystede; jeg vilde gerne være løbet min Vej ...

- Det skulde Du sandelig have gjort!

- Saa maatte jeg jo bare ha' begyndt forfra igen!

- Jamen ...

- Stille! ... Pludselig gav det et Ryk i mig. Jeg havde faaet Øje paa to sorte Skikkelser henne ved Omdrejningen. Den ene gik med en Paraply holdt skraat ind over den anden. Det var den gamle, der bar Paraplyen. Hun gik nærmest over mod mig. Jeg tænkte et Øjeblik paa at springe tværs over Vejen og stille mig bag et Træ for derfra at styrte løs paa mit Bytte, eller kravle op i Træet og springe ned paa hende. Men jeg blev siddende. Og jeg saa' hendes Ansigt komme nærmere og nærmere. Jeg saa' hendes fine, dunede Kinder, hende kyske Øjne og hendes Mund, og til sidst kun hendes Mund! Den var som det Fyrtaarn, der trækker Albatrossen til sig! ... Nu var hun lige ud for mig. Jeg rejser mig langsomt, og .....

- Johannes! raabte min Broder uvilkaarlig og greb mig i Armen. Men jeg fortsatte, hed af Erindringen:

- Og jeg tager et langt Skridt frem forbi den gamle med Paraplyen; og jeg griber den unge med disse begge mine Hænder om Hovedet (jeg ser endnu mine Fingre mod det sorte Nonneslør, og jeg ser hendes forskræmte Øjne, store og blaa!). Og jeg bøjer min Mund ned til hendes og kysser hende, og kysser hende, og kysser hende, som var jeg gal, kysser hende, saa hun segner om i mine Arme. Og jeg bærer 292 hende hen paa Bænken og sætter mig ved hendes Side og kysser hende igen og igen! Og Du, Thomas, *hun besvarer mine Kys!* Jeg kunde ha' siddet der med hende til Dagens Ende, hvis ikke ...

- Kom der nogen? spurgte Præsten aandeløs.

- Nej; men jeg blev reven ud af min Ekstase, ved at nogle Ord atter og atter blev skreget tæt ved Siden af mig. Jeg rejste Hovedet og saa' mig om. Og der stod saa den gamle Nonne, stiv som Loths Hustru foran Sodoma, med Paraplyen i den oprakte Haand og gentog med hvinende Stemme:

- Mon dieu, mon dieu, que faites-vous donc, monsieur? que faites, faites, fai-aitez, vous-donc???

Og jeg saa' ned paa hende, der laa i min Arm, saa' hendes blege Ansigt og hendes lukkede Øjne, og, vidunderligt at sige, jeg syntes ikke, at hun var nær saa dejlig, som før jeg havde kysset hende. Og saa ... ja, saa er der ikke mere! ... Jeg løb min Vej!

Vi var kommen et godt Stykke ud ad Langelinje, min Broder og jeg, og vi gik en Stund tavse ved hinandens Side.

- Naar han nu oplader sin Mund, er det for at fordømme dig! tænkte jeg.

Og pludselig løftede Pastoren Hovedet.

- Saa hun kyssede Dig virkelig igen? spurgte han med et drømmende Blik over mod Refshalen.

Da smilte jeg tryk og glad. Hvorpaa vi gik op i Pavillonen og bestilte Ryperne.